

Riktlinjer för stöd till inackordering, elevresor samt resor och boende vid distansutbildning avseende gymnasieskolan

Antagen av	Barn- och utbildningsnämnden
Antaget	2025-05-08, § 37
Ersätter tidigare version	BUN § 37/2023
Gäller för	Barn- och utbildningsnämnden
Dokumentansvarig	Barn- och utbildningskontoret

Innehållsförteckning

STÖD TILL INACKORDERING.....	3
Vad säger lagen?.....	3
Huvudregler	3
Elever som går i fristående gymnasieskolor eller folkhögskolor	3
Elever som tas emot i andra hand	4
Särskilda regler för elever i vissa tätorter.....	4
Ersättningens storlek.....	4
Ansökan och utbetalning	4
Övriga bestämmelser	4
Ändrade förhållanden/studieavbrott.....	5
Beslut och överklagande	5
ELEVRESOR INOM GYMNASIESKOLAN	5
Vad säger lagen?.....	5
Huvudregel – färdvägens längd	5
Elevresa vid växelvis boende	5
Resor inom länet.....	6
Resor utom länet.....	6
Skolskjuts – anpassad gymnasieskola.....	6
Funktionsnedsättning	6
Olycksfall.....	6
Ersättning för kompletteringsresa	6
Kontant ersättning i stället för busskort	6
Resa till arbetsplatsförlagt lärande (APL) och praktik.....	7
Ersättning mellan inackorderingsbostad och skola	7
Ändrade förhållanden/elevresor	7
Force majeure	7
Beslut och överklagande	7
ERSÄTTNING FÖR RESOR OCH LOGI I SAMBAND MED DISTANSSTUDIER.....	7
Förutsättningar vid ersättning för resor och logi i samband med distansstudier	8
Ersättning för resor och boende	8
Överklagande	8
INFORMATION OCH UPPLYSNINGAR.....	9
Referenser	9

STÖD TILL INACKORDERING

Vad säger lagen?

Enligt skollagen ska hemkommunen lämna ekonomiskt stöd till elever som behöver inackordering och går vid en gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman (skola som drivs av en kommun eller ett landsting). Skyldigheten gäller till och med första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år.¹ Inackorderingsstöd utgår inte till elev som är antagen i andra hand i enlighet med Skollagen. Stödet ska avse boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet. Det ska ges kontant eller på annat sätt som ska framgå av beslutet om stöd. Om stödet ges kontant, ska det lämnas med lägst 1/30 av prisbasbeloppet² för varje hel kalendermånad som eleven bor inackorderad. Beloppet får avrundas till närmast lägre hela tiotal kronor.

Huvudregler

För att en elev ska beviljas inackorderingsstöd ska följande kriterier vara uppfyllda:

1. Eleven ska vara folkbokförd i Östhammars kommun.
2. Eleven ska bo inackorderad på studieorten eller dess närhet, så att restiden mellan hemmet och skolan avsevärt förkortas.
3. Elevens restid ska uppgå till minst tre timmars resa mellan hemmet (folkbokföringsadressen) och skolan per dag. Är restiden under tre timmar och avståndet mellan hem och skola är över 6 km är eleven istället berättigad till reseersättning.
4. Med restid menas tiden från det eleven lämnar hemmet och tills eleven anländer till skolan (och omvänt), inklusive väntetid vid eventuella byten under resan. Väntetid vid skolan räknas inte in i restiden, varken före skolans början eller efter dess slut.
5. Stöd lämnas endast på grund av skolgången. Det är således schemalagd skoltid som ska vara utgångspunkten och övriga aktiviteter som kan vara indirekt knutna till utbildningen ska inte beaktas.
6. Det går inte att få reseersättning och stöd till inackordering.
7. Stöd till inackordering erhålls endast för heltidsstudier.

Elever som går i fristående gymnasieskolor eller folkhögskolor

Elever i fristående gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor kan ansöka om inackorderingstillägg hos CSN enligt bestämmelser i studiestödslagen och studiestödsförordningen. [Inackorderingstillägg – Bidrag på fristående gymnasieskola eller folkhögskola, CSN:s webbplats](#)

¹ Skollagen (2020:800) 15 kap. 32 § och 18 kap. 32 §.

² Socialförsäkringsbalk (2010:110) 2 kap. 6 och 7 §§.

Elever som tas emot i andra hand

Skyldigheten att lämna stöd till inackordering gäller *inte* för elever som tas emot på ett nationellt program i andra hand eller elever som tagits emot på ett programinriktat val som har utformats för en grupp elever eller yrkesintroduktion som har utformats för en grupp elever i andra hand.³

Särskilda regler för elever i vissa tätorter

Gymnasieelever som går i skolor i Uppsala och Tierp och som är bosatta i Östhammar kommuns tätorter: Östhammar, Gimo, Alunda, Österbybruk och Öregrund samt på platser längs väg 76/288/1100 mellan Öregrund och Uppsala och väg 290 mellan Österbybruk och Uppsala beviljas inte stöd till inackordering även om restiden kan överstiga tre timmar. Motivet är att elever inom samma tätort ska behandlas likvärdigt oavsett var i tätorten eleven bor, samt att bussförbindelserna är så pass täta att det inte finns skäl att bo inackorderad.

Ersättningens storlek

Stöd till inackordering är differentierat i tre intervaller beroende på avståndet till studieorten. Beloppen justeras årligen i förhållande till förändringar i prisbasbeloppet. Beloppet avrundas till närmast lägre hela tiotal kronor.

Avstånd till studieorten

Upp till 10 mil

Mellan 10-30 mil

Över 30 mil

Belopp per månad

1/30 av prisbasbeloppet

1/30 av prisbasbeloppet * 1,2

1/30 av prisbasbeloppet * 1,5

Ansökan och utbetalning

Ansökan om stöd till inackordering ska göras för varje läsår, senast 31 december för höstterminen, och senast 31 maj för vårterminen. Stöd till inackordering kan således beviljas retroaktivt, men endast om ansökan inkommit senast dessa datum.

Ansökan om stöd till inackordering görs på särskild blankett som finns att hämta på kommunens hemsida www.osthammar.se.

Ersättning utgår för högst 4,5 månader under höstterminen och högst 5,5 månader under vårterminen. Utbetalning sker till angivet konto. För utbetalning till omyndig elev krävs målsmans fullmakt på ansökan. Hyreskontrakt avseende inackorderingsbostaden och kvitto på betald inackordering ska uppvisas.

Övriga bestämmelser

Stöd till inackordering är inte behovsprövat. Om det finns synnerliga skäl kan undantag göras från ovanstående regler. En individuell prövning sker i varje enskilt fall och ska styrkas med till exempel läkarintyg eller utlåtande från socialtjänst eller skola.

³ Skollagen (2010:800) 17 kap 19 §

Ändrade förhållanden/studieavbrott

Om eleven avbryter studierna eller flyttar från inackorderingsadressen upphör rätten till stöd till inackordering från och med månaden efter avbrottet. Ändrade boendeförhållanden eller studieavbrott måste omedelbart anmälas till kommunen. Felaktigt utbetalt belopp kan återkrävas.

Beslut och överklagande

Beslut om ekonomiskt stöd till inackordering kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

ELEVRESOR INOM GYMNASIESKOLAN

Vad säger lagen?

För en elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen⁴ ska elevens hemkommun ansvara för elevens kostnader för dagliga resor mellan folkbokföringsadressen och skolan. Ansvaret gäller för sådana resor där färdvägen är minst sex kilometer. Stödet ska ges kontant eller på annat lämpligt sätt enligt kommunens bestämmande. Om stödet ges kontant är hemkommunen inte skyldig att ge högre ersättning än den faktiska resekostnaden och högst vad som motsvarar 1/30 av prisbasbeloppet. Ansvaret för elevernas dagliga resor omfattar alla elever, oavsett om de får sin utbildning inom det offentliga skolväsendet eller på annat sätt. Hemkommunens skyldighet att stå för kostnaderna för elevers dagliga resor gäller fram till och med utgången av det första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år.⁵

Huvudregel – färdvägens längd

Huvudregeln är att elever i gymnasieskolan får ersättning för resa om avståndet mellan elevens bostad och skola överstiger sex km. Med bostad avses i detta fall den bostad där eleven är folkbokförd.

Elevresa vid växelvis boende

Omyndiga elever med växelvis boende och eleven har ett regelbundet boende hos respektive vårdnadshavare, som båda är folkbokförda i Östhammars kommun, har rätt till elevresa från båda hemmen. Den vårdnadshavare som söker stöd till elevresa för växelvis boende ska i ansökan intyga att eleven har ett växelvis boende.⁶

⁴ Studiestödslagen (1999:1395)

⁵ Lag om kommuners skyldighet att svara för vissa elevresor (1991:1110) och Förordning om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (1991:1120).

⁶ Lag om kommuners skyldighet att svara för vissa elevresor (1991:1110), 2 § och HFD 2023 referat 4.

Resor inom länet

Huvudregeln är att elever som reser inom länet får reseersättning i form av busskort. Elever som går eller ska börja gymnasiet i Östhammars kommun och som har längre än sex kilometer mellan bostaden och skolan, får automatiskt ett skolkort som gäller för resa med kollektivtrafiken. Skolkortet skickas till elevens folkbokföringsadress inför varje läsår. Skolkort för elevresor administreras av Region Uppsala genom ett så kallat direktutskick.

Resor utom länet

Elever som reser utom länet kan få kontant reseersättning, dock högst 1/30 av prisbasbeloppet.

Skolskjuts – anpassad gymnasieskola

Se mer i *Riktlinjer för skolskjuts avseende grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola i Östhammars kommun*.

Funktionsnedsättning

Elever som inte kan åka med ordinarie linjetrafik till gymnasieskolan kan ansöka om färdtjänst.

Olycksfall

Kommunen svarar inte för elevresor vid tillfällig funktionsnedsättning på grund av olycksfall. Den kollektiva olycksfallsförsäkringen för barn och elever i Östhammars kommun täcker i vissa fall kostnader för resor mellan bostad och skola i det fall eleven har en tillfällig funktionsnedsättning som är orsakat av ett olycksfall. Elevens/ barnets vårdnadshavare måste i detta fall ta kontakt med försäkringsbolaget.

Ersättning för kompletteringsresa

I vissa fall kan en elev förutom busskort även få bidrag för kompletteringsresa om avståndet mellan bostad och hållplats överstiger fyra km.

Ersättning utgår med nedanstående belopp:

<u>Avstånd till hållplats</u>	<u>Belopp per månad</u>
4-6 km	100 kronor
6,1-8 km	150 kronor
> 8 km	200 kronor

Ersättningen betalas ut i efterskott en gång per termin efter ansökan från elev/vårdnadshavare.

Kontant ersättning i stället för busskort

Om synnerliga skäl finns kan kontant ersättning utgå istället för busskort. Exempel på synnerliga skäl är om kollektivtrafik saknas eller inte kan utnyttjas utan att restiden blir orimligt lång, färdtjänst, tillfälliga problem att utnyttja kollektivtrafik eller liknande. Vid

prövningen tas dock inte hänsyn till några andra omständigheter än elevens möjlighet att komma till och från skolverksamheten, d.v.s. inte möjligheten att delta vid frivilliga aktiviteter före eller efter skoltid. Begäran om kontant ersättning i stället för busskort prövas i varje enskilt fall efter ansökan från elev/vårdnadshavare.

Resa till arbetsplatsförlagt lärande (apl) och praktik

Eleven ansöker om reseersättning direkt från gymnasieskolan.

Ersättning mellan inackorderingsbostad och skola

När en elev bor inackorderad i en annan kommun ersätts inte dagliga resor mellan inackorderingsbostaden och skolan.

Ändrade förhållanden/elevresor

Vid studieavbrott, ändrad folkbokföring som innebär att eleven bor inom sex kilometer från skolan samt ändrad folkbokföring till annan kommun upphör rätten till elevresa och busskortet kommer att avaktiveras. Felaktigt utbetalt belopp kan återkrävas.

Force majeure

Om trafikföretaget bedömer att transport inte kan utföras på ett trafiksäkert sätt på grund av väder, väglag eller annat kan transporten ställas in. I sådana fall utgår ingen ersättning för annat färd sätt.

Beslut och överklagande

Beslut om ersättning för elevresor kan endast överklagas utifrån bestämmelserna om laglighetsprövning i kommunallagen.⁷

ERSÄTTNING FÖR RESOR OCH LOGI I SAMBAND MED DISTANSSTUDIER

Elever som går distansutbildning i gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan kan ansöka om ersättning för resor och logi inom Sverige i samband med att de deltar i obligatoriska utbildningsmoment på plats. Enligt 22 kap. 12 § skollagen (2010:800) har eleverna rätt till ersättning för de resor inom Sverige som krävs för utbildningen. Elevens hemkommun ska stå för kostnaderna. Om eleven i anslutning till en resa måste övernatta utanför det egna hemmet ska hemkommunen svara för logi under resan. Eleverna är inte beviljade inackorderingstillägg eller reseersättning.

⁷Kommunallagen (2017:725) 13 kap.

Förutsättningar vid ersättning för resor och logi i samband med distansstudier

För att eleven ska beviljas ersättning för resor och logi i samband med distansstudier gäller följande:

- Eleven är folkbokförd i Östhammars kommun.
- Eleven går på en utbildning i gymnasieskolan eller anpassad gymnasieskola som är godkänd enligt 22 kap. 12 § skollagen.
- Eleven har deltagit vid obligatorisk schemalagd aktivitet på skolenheten som krävde att eleven reste till skolenheten.
- Resan var nödvändig för elevens deltagande i utbildningen.

Ersättning för resor och boende

- Eleven ska använda det billigaste alternativet som krävs för att komma till och från utbildningen, i första hand buss eller tåg.
- Kommunen ersätter faktiska kostnader för resa med buss eller tåg mot uppvisande av kvitto.
- Eleven ska uppvisa ett intyg på närvaro vid den aktuella skolenheten där utbildningen bedrivs.
- Ersättningen omfattar bara elevens kostnader, inte medföljande vuxen.
- Vid övernattnings ska eleven välja boende som är skälig utifrån utbildningens behov och ta hänsyn till kostnader för resor och logi. Om kommunen bedömer att kostnaderna inte bedöms vara rimliga utifrån vad utbildningen kräver kommer kommunen beräkna en skälig ersättning med utgångspunkt i kostnaderna för ordinarie boenden i skolans närområde. För att ha rätt till ersättning för boende ska eleven kunna visa att övernattnings var nödvändig utifrån hur undervisningen var förlagts.
- Ersättning för resor och boende betalas ut retroaktivt mot uppvisande av relevanta kvitton, dock senast 31 december för höstterminen, och senast 31 maj för vårterminen. Eleven ska även uppvisa ett intyg på närvaron vid den aktuella skolenheten där utbildningen bedrivs.
- Kommunen ersätter endast elevens kostnader, inte medföljande vuxen.

Överklagande

Beslut efter ansökan om ersättning för resor och logi vid distansstudier (avslag) kan endast överklagas utifrån bestämmelserna om laglighetsprövning i kommunallagen.⁸

⁸⁸ Kommunallagen (2017:725) 13 kap.

INFORMATION OCH UPPLYSNINGAR

Ytterligare information och upplysningar kan ges av

Östhammars kommun
Barn- och utbildningskontoret
Box 66
742 21 Östhammar

0173-86 000 Östhammar Direkt

Information finns även på kommunens hemsida www.osthammar.se

Referenser

Förordning om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (1991:1120)
Högsta förvaltningsdomstolen, 2023 *referat 4*.
Kommunallagen (2017:725)
Lag om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (1991:1110)
Proposition. Fjärrundervisning, distansundervisning och vissa frågor om entreprenad (2019/20:127)
Skollagen (2010:800)
Socialförsäkringsbalken (2010:110)
Studiestödslagen (1999:1395)